

Σύ, ποῦ πονεῖς ἐκείνους ποῦ πονοῦν...
Σὲ σένα λέω τὸν κρυφὸ μου πόνο.

Καθόμουν μὲ τὴ μάνα μου μαζὶ
Πέρα μακριά... ἔς τὴ χώρα τὴ μεγάλη,
Ποῦ ἔχει ἐκκλησίαις ὑψηλαῖς,
Καὶ παρεκκλησία ὅσα δὲν ἔχει ἄλλη.

Κοντά μας ἐκαθόταν ἡ Μαριώ,
Ἄχ, ἡ Μαριώ μου! τώρα πεθαμένη!
Νά! σοῦ φερα μὴ κέρην καρδιά...
Γιάνε μου τὴν καρδιά τὴν πονεμένη.

Ἄχ, ναί, καλή, γλυκεῖά μου Παναγιά,
Γιάνε μου τὴν καρδιά τὴν πονεμένη,
Καὶ νὰ σοῦ φαίλων θράδυ καὶ πρωτῖ:
— Χαῖρε Μαρία κεχαριτωμένη!

Ἡ μάνα καὶ τὸ ἄρρωστο παιδί
Κοιμούνται ἔς τὸ κελὶ ἀγκάλη ἀγκάλη.
Ἐκεῖ τὴ θύρα ἀνοίγει ἡ Παναγιά,
Καὶ ἔμπαίνει ἔς τὸ κελὶ ἀγάλη ἀγάλη.

Ἔσκυψ' ἀπάνω ἔς τὸ παιδί σιγά,
Τὸ κύτταζε, τὸ κύτταζε... ἐστάθη.
Τοῦ ἔβαλε τὸ χέρι ἔς τὴν καρδιά,
Ἐχαμογέλασε γλυκά, κ' ἐχάθη.

Τὰ εἶδε ἡ μάνα ὅλα ὄνειρο,
Κ' εἶδε καὶ κατ' ἄλλο. Ἄχ! τρομάζει...
Ξυπνάει, πετῆται ἀπὸ τὸν ὕπνο της,
Κι' ἀκούει ἓνα σκύλο νὰ οὐρλιάζει.

Κοντά της ξαπλωμένο βλέπει ἐκεῖ
Τὸ Γιάννη, τὸ παιδί της... πεθαμένο.
Κ' ἐγαίδευε ὁ ἥλιος τὴς αὐγῆς
Τὸ μ' αὐτοῦ τοῦ τοῦ κιτρινωμένο.

Τὰ χέρια της ἡ δόλια σταύρωσε.
Τι ἔχει... ἡ μάνα δὲν καταλαβαίνει,
Καὶ μόνο φαίλνει μέσα της βουβά:
— Χαῖρε Μαρία κεχαριτωμένη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία Ἰ. Π. Βερέ. — Μετάφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

IB'

Ἡ μὴνυσις.

Ἀφικόμενος εἰς τὸ πενιχρὸν οἰκοδόμημα ὁ περ ἐκαλεῖτο Δημαρχεῖον τῆς Βωβραι, ὁ Κ. Λοβεδύ εἰσῆλθεν εἰς τὸν προθάλαμον ὅπου πολλοὶ, κληθέντες νὰ μαρτυρήσωσιν, ἀνέμενον τὴν σειρὰν αὐτῶν ὅπως παρὰστῶσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ. Ἐδῶκε τὸ ἐπισκεπτῆριόν του εἰς ἓνα κλητῆρα, ὅστις ἐπιστρέψας μετὰ μικρὸν ἔνευσεν εἰς τὸν τραπέζιτην νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ ἦσαν ὁ ἀνακριτὴς μόνον, ὁ δῆμαρχος καὶ εἰς γραμματεῖς. Πρὸ τοῦ γρα-

φείου δὲ ἵστατο ὀρθία γυνή τις ἀνακρινομένη ἣν ὁ Λοβεδύ δὲν παρετήρησε κατ' ἀρχάς.

Οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ ἠγέρθησαν εὐγενῶς, καὶ ὁ δῆμαρχος ἔτεινεν εἰς αὐτὸν τὴν χεῖρα, ἐνῶ ὁ ἀνακριτὴς τῷ ἔδειξε κάθισμα, λέγων·

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, νὰ τελειώσω μ' αὐτὸν τὸν μάρτυρα. Μίαν στιγμὴν.

Ὁ τραπέζιτης προσέκλινε κ' ἐκάθισε μειδιῶν.

Τότε δὲ μόνον ἀνεγνώρισε τὴν γυναῖκα ἣτις ἀνεκρίνετο, καὶ τὸ μειδιάματό του διελύθη ἀμέσως.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο ἡ Φακινέτα. Τὸν ἀνεγνώρισε δὲ καὶ αὐτή, καὶ προσκλίνας εἰρωνικῶς διερράγη εἰς γέλωτα. Δὲν τοῦ ὠμίλησεν ὅμως, κ' ἐστράφη ἀμέσως πρὸς τὸν ἀνακριτὴν.

Εὐτυχῶς οὐδεὶς παρετήρησε τὸν Λοβεδύ, ὅστις ἐκφανῶς κατεθρομβήθη· ἀνέκτισεν ὅμως ταχέως, διὰ τῆς γνωστῆς ἰσχυρᾶς του θελήσεως, φαινομένην τινὰ γαλήνην, καὶ ἤκουσε τὰς εἰς τὴν παράφροναν ἀποτετινομένας ἐρωτήσεις.

— Θηρεσία Φακίνου, εἶπε μελιχρῶς ὁ δικαστής, καλῶν τὴν Φακινέταν διὰ τοῦ ἀληθοῦς της ὀνόματος, εἰσαι, καθὼς ὅλοι βεβαιοῦν, κόρη ἔντιμος καὶ εὐσεβής, μολοντί ἔκαμες ἤδη ἐν παράπτωμῳ, διὰ τὸ ὅποιον σκληρὰ ἐτιμωρήθηκες... Μὴ λησμονῆς λοιπόν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ψευθῇς πρὸς τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ νὰ εἰπῇς εὐλικρινῶς ὅ,τι γνωρίζεις.

— Ἐγὼ πηγαίνω πάντοτε εἰς τὴν λειτουργίαν τὴν κυριακὴν, ἀπήντησεν ἡ τρελλή, ὀρθομένη ὑπερφάνως ὅταν ἐμβαίνω μὲ γελοῦν ἢ ἄλλαις διὰ τὰ φορέματά μου, ἀλλ' ἐγὼ εἰμ' ἐνδυμένη ὅπως ὅλος ὁ κόσμος.

Κ' ἐθεώρησεν ἐαυτὴν αὐταρέσκως· ἀκριβῶς δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχε κατασπείρει ἐπὶ τῆς ἐσθῆτός της πᾶσαν δυνατὴν πρασίνην, κιτρίνην καὶ πορφυρὰν ταινίαν.

— Λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ δικαστής, ἡ-ζεύρεις τίποτε διὰ τὰς πυρκαϊάς;

Ἡ Φακινέτα ἐφάνη ἐκπλαγεῖσα· προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τὸν δικαστὴν καὶ διερράγη πάλιν εἰς γέλωτα.

— Τί νόστιμος ποῦ εἶν' αὐτὸς ὁ μαυροντυμένος κύριος! εἶπεν εἰρωνικῶς οἰκτείρουσα. Ποῦ νὰ εἰζεύρω ἐγώ;

— Περιτρέχεις, λέγουν, ὅλον τὸν τόπον, καὶ δυνατόν εἶνε νὰ ἔμαθες τίποτε περιστατικά, περὶ τῶν ὁποίων ἐπιθυμῇ νὰ πληροφορηθῇ ἡ δικαιοσύνη. Καὶ σὺ βέβαια, καθὼς πᾶς τίμιος ἄνθρωπος, θὰ αἰσθάνεσαι ἀγανάκτησιν πρὸς τοὺς ἐνόχους τῶν συγγερῶν αὐτῶν κακουργημάτων. Ἐλα, ἔσο εὐλικρινής.. μὴ τυχὸν τὸν γνωρίζεις;

Ἡ παράφρων ἀπήντησε διὰ πονηροῦ ἤθους, καμμούσα τοὺς ὀφθαλμούς:

— Ἐμπορεῖ.

— Εἰπέ μου τον, ὑπέλαθεν ὁ δικαστής ἔτι θωπευτικώτερον· πρέπει νὰ μοῦ τὸν εἰπῇ, καλὴ μου κόρη.

— Ἀκούσατε λοιπόν... Εἶνε ὁ κύριος Νοέλ... τὸ εὐμορφο παλληκάρι, ποῦ κάμνει γλυκὰ μάλιστα εἰς ὅλαις ταῖς γυναῖκες... καὶ ἔς ἐμένα...

Ὁ δικαστής συνωφρυνόθη.

— Θηρεσία Φακίνου, ὑπέλαθεν αὐστηρῶς, δὲν ἐννοεῖς ποῦ εὐρίσκεσαι ;

— Δὲν με πιστεύετε ; Σκεφθῆτε ὀλίγον, σὰς παρακαλῶ. Ὁ Κ. Νοέλ εἶνε ἀξιωματικὸς τῶν πυροσβεστῶν, καὶ ὅταν πιάσῃ φωτιά, αὐτὸς ἔρχεται εὐθὺς με τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ὅλος ὁ κόσμος : κύριε Νοέλ ἀπ' ἐδῶ, κύριε Νοέλ ἀπ' ἐκεῖ... καὶ ἀρπάζει ταῖς κυρίαις μέσας ἔς τὴν ἀγκαλιά του, καὶ ὅλαις τὸν ἐρωτεύονται.

— Σιώπαινε. Ἐπερίμενα ν' ἀκούσω ἓνα λόγον φρόνιμον, καὶ σὺ μοῦ λέγεις μόνον ἀνοησίας.

— Ἐλᾶτε, μὴ θυμώνετε, καὶ θὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀληθινήν ἀλήθειαν.

— Επὶ τὴν λοιπὴν... ποῖος νομίζεις ὅτι εἶνε ὁ ἔνοχος ;

— Εἶνε... εἶνε ὁ κύριος ἐφημέριος τῆς Βωβραῖ... ἕνας ὑψηλὸς γέρος, με ἄσπρα μαλλιά, ποῦ δίνει πεντάραις εἰς τοὺς πτωχοὺς... Νά ! καὶ πάλιν δὲν με πιστεύετε !.. Ἀλλὰ ὁ κύριος ἐφημέριος εἶπε ἀπὸ τὸν ἄμβωνα : ὅσοι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἶνε εἰς τὴν κόλασιν, πηγαίνουν, ἀφοῦ ἀποθάνουν, εἰς τὸν οὐρανὸν κατ' εὐθεῖαν.. με τοὺς ἀγγέλους ! Τὸ λοιπὸν ; Κόλασις ἐδῶ κάτω εἶνε μιὰ πυρκαϊά, καὶ ὅταν κανεὶς κατῇ εἰς τὴν πυρκαϊάν, ἀγιάζει. Τὸ λοιπὸν ὁ κύριος ἐφημέριος, διὰ νὰ στείλῃ πολλοὺς εἰς τὸν παρᾶδεισον...

— Ἀρκεῖ, διέκοψεν ἀπελπισθεὶς ὁ ἀνακριτής.

— Ἀφοῦ δὲν θέλετε...

Καὶ ἡ Φακινέτα ἐφάνη χολωθεῖσα.

— Δὲν θὰ μάθωμεν τίποτε ἀπ' αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ὑπέλαθεν ὁ δικαστής, ταπεινωτέρῳ τῇ φωνῇ, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς περὶ αὐτόν. Διατηρεῖ ἐν τούτοις εἰς ὅλας τῆς τὰς ἀνοησίας μίαν ὑπουλον κακεντρέχειαν, ἡ ὁποία μοῦ ἐμπνέει δυσπιστίαν.

— Σὰς εἶπα, κύριε, παρετήρησεν ὁμοίως ὁ δῆμαρχος, ἡ Φακινέτα εἶνε πράγματι παράφρων.

— Καὶ ἂν μοῦ ᾔτο ἐπιτετραμένον νὰ μαρτυρήσω κ' ἐγώ, εἶπεν ὁ Κ. Λοβεδύ, κύπτων πρὸς τὸν δικαστήν, θὰ προσέθετον ὅτι ἡ παραφροσύνη τῆς εἶνε ἐντελῶς ἀβλαβής. Εἶνε, ὑποθέτω, μίγμα τι θρησκομανίας καὶ ἀρεσκομανίας, πράγμα εὐεξήγητον διὰ γυναικεῖαν κεφαλὴν.

— Γνωρίζετε τὴν Φακινέταν, κύριε ; ἡρώτησεν ὁ ἀνακριτής.

— Δηλαδή.. ὅπως ὅλος ὁ κόσμος. Αὐτὴ, βλέπετε, εἶνε παντοῦ, ἀναμιγνύεται εἰς ὅλα, ὁμιλεῖ μ' ὅσους ἀπαντήσῃ.. ἀλλὰ κανεὶς ποτὲ δὲν τὴν ἐφαντάσθη ἐπικίνδυνον, καὶ ἂν ᾔτο ἐπικίνδυνος, πάλιν θὰ ᾔτο ἀκαταλόγιστος.

Κατὰ τὸν διάλογον αὐτόν, ἡ Φακινέτα ἐγέλα, ἐθεώρει δεξιᾶ τῆς καὶ ἀριστερᾶ, καὶ ἔπαίξε με τὰς ταινίας τῆς. Ἐφαίνετο οὐχ ᾔττον στενοχωρουμένη, οὐδὲ παρίστατο πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὴν ἐξέτασιν ἧς ᾔτο ἀντικείμενον.

Αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ δὲν διέφυγον τὴν παρατήρησιν τοῦ ἐμπείρου δικαστοῦ.

— Εἶνε παραφροσύναι περίεργοι, ὑπέλαβε, καὶ ἡ ὑπόκρισις συνδυάζεται θαυμασίως πρὸς ψυχικὰ τινα νοσήματα... Μ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ἡ δυστυχὴς αὐτὴ μοῦ διεγείρει πολλὰς σκέψεις... Ἀς δοκιμάσω ἄλλο μέσον.

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν τρελλήν, ἡρώτησεν αὐτὴν ἀποτόμως :

— Θηρεσία Φακίνου, εἶχες ἓνα ὠραῖον παιδάκι, τί ἀπέγεινε ;

Καὶ ὁ δικαστής αὐτὸς ἐτρόμαξεν ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐρωτήσεώς του. Ἡ μορφή τῆς Φακινέτας συνεστάλη, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἠκτινοβόλησαν καὶ ἀνέκραξεν ἀγρίως :

— Ὁ Ἰάκωβος ! ὁ μικρὸς μου Ἰάκωβος ! Τὶ ὠραῖος ποῦ ᾔτον, .. με τὰ γαλανά του μάτια καὶ τὰ ξανθὰ κατσαρά του μαλλιάκια... τρέλλα ! Τὸν ἐπῆρα κ' ἔφυγα, γιατί ὁ πατέρας μου εἶχε ὀρκισθῇ νὰ τὸ σκοτώσῃ.. Μὰ τώρα ὁ Ἰάκωβος εἶνε ἄγγελος, εἶνε ἔς τὸν οὐρανόν. Πότε πότε καταιχνίζει, μοῦ ῥιλεῖ ἔς τὸ αὐτί, καὶ μοῦ λέγει...

— Ἦρχισε πάλιν ἡ πτωχὴ τὰς συνειθισμένας τῆς ἀνοησίας, διέκοψε ζωηρῶς ὁ κ. Λοβεδύ· καὶ δὲν θὰ τελειώσῃ εὐκολα ! Κ' ἔχω ἐν τούτοις, κύριε δικαστά, νὰ σὰς κάμω σπουδαιότητα ἀνακοίνωσιν.

— Ὑπομονή, κύριε, ἀπήντησεν ἐκεῖνος ξηρῶς. Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά σας. Λοιπόν, Θηρεσία, εἶπες, τὸ παιδίον ἔρχεται ἐνίοτε καὶ σοῦ λέγει...

Ἡ Φακινέτα ἐσίγα καὶ ἐθεώρει ἀτενῶς τὸν τραπέζιτην.

— Τίποτε, ἀπήντησε τέλος γελῶσα ὁμιλοῦν οἱ ἀποθαμένοι ;

— Τὴν ἐπάραξαν, ἐφιθύρισε δυσηρεστημένος ὁ ἀνακριτής, καὶ τότε φυλάττεται. Ἀκουσε, καλὴ μου κόρη, ἐξηκολούθησε λαμβάνων τὸ φιλικώτατον ἥθός του, ἀκουσε ! Ἐνδιαφέρομαι πολὺ διὰ τὸν ὠραῖον μικρὸν σου Ἰάκωβον, καὶ ᾔθελα πολὺ νὰ μάθω πῶς τὸν ἔχασες.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ Φακινέτα ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Ἐχεις καλὴν ψυχὴν, ὑπέλαβε. Ἄ ! τί εὐμορφο ποῦ ᾔτον ! Ἀλλὰ, ξυρετε, μόλις ᾔτον δύο χρόνων, ὅταν συνέβη τὸ πρᾶγμα... Ἡμεθα πτωχοὶ, μοῦ τὸ ἔλεγον βρωμόπαιδο, καὶ ὅλοι

ἤθελαν τὸ κακό μας. Ἐφεύγαμεν λοιπὸν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, κ' ἐκοιμούμεθα μέσα εἰς τοὺς ἀχυρῶνας... Μίαν νύκτα μ' ἐξύπνησε ἓνα φῶς... μεγάλο φῶς... Παναγία μου, τί φῶς ἦτον ἐκεῖνο! Ἐθαμβώθηκα! Ἐγύρευσα τὸν Ἰάκωβο, ποῦ ἦτον κοντά μου, εἰς τὸ πλευρό μου... δὲν τὸν ἤρα! Ἀπὸ τότε δὲν τὸν εἶδα πλέον ποτὲ... ποτὲ μου!

Καὶ οἱ λυγμοὶ τῆς ἔκοψαν τὴν ὁμιλίαν.

— Λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ δικαστής, συγνηθεῖς ὑπὸ τοῦ ἄλγους ἐκείνου, τὸ παιδίον ἐχάθη εἰς πυρκαϊάν;

— Ἐεῦρω κ' ἐγώ, φῶς ἦτον, . . . πολὺ φῶς! καὶ ὁ Ἰάκωβος 'πῆγε εἰς τοὺς ἀγγέλους.

Ὁ δικαστής εἶδε καὶ πάλιν ὅτι ἀπετύγχανε, καὶ κίνημα δυσαρρεσκείας τὸν διέφυγε.

— Τοῦλάχιστον, Φακινέτα, ὑπέλαβε, δὲν ἤμπορεῖς νὰ μοῦ ὀνομάσης τὸν ἄνδρον, ὁ ὅποιος ἀφοῦ σὲ κατέστησε μητέρα, σὰς ἐγκατέλειψε σὲ καὶ τὸ τέκνον σου;

Ἡ παράφρων ἐθεώρησε κύκλῳ τοὺς παρισταμένους, καὶ διακρῆνυομένη εἰς νέον γέλωτα, εἶπεν:

— Ὅσον δι' αὐτό, καλέ μου κύριε, ἂν σὰς ῥωτήσῃ κανεῖς, τοῦ λένε πῶς δὲν ζεῦρετε τίποτε.

Προδήλως ἡ ἀνάκρισις εἰς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ καταλήξῃ σπουδαῖον ἀποτέλεσμα. Τὸ ψευδὲς καὶ τὸ ἀληθὲς συνεχέοντο ἐν τῇ διανοίᾳ τῆς δυστυχοῦς μωρᾶς. Διετῆρει ὅμως αὕτη, ἐν μέσῳ τῶν παραλογισμῶν τῆς, τὴν πονηρίαν ἐκείνην καὶ κακίαν ἃς εἶχε παρατηρήσει καὶ ὁ δικαστής.

— Ἀδύνατον, ὑπέλαβεν οὗτος, νὰ μάθωμεν ἀπ' αὐτὴν τίποτε σήμερον. Πρέπει νὰ παραιτηθῶμεν. Θὰ ἐπαναλάβω ἀργότερα καὶ δὲν ἀπελπίζομαι. Θηρεσία Φακινου, ἤμπορεῖς ν' ἀναχωρήσῃς.

Ἡ Φακινέτα, ἥς τὸν ἀνῆσυχον χαρακτήρα ἐστενοχῶρει μακρὰ ἀκίνησις, ἐκρότησεν ἀφελῶς τὰς χεῖρας εἰς ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς τῆς· εἴτα προσέκλινε πρὸς ἕκαστον τῶν παρισταμένων τοσοῦτον βαθέως, ὥστε τὸ ἄκρον τῆς βραχείας καὶ διὰ πολυχρῶμων ταινιῶν κεκοσμημένης ἐσθῆτός τῆς ἤγγισε τὸ ἔδαφος. Οὐχ ἦττον, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρει ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἔφευγε, ἔστη πρὸ τοῦ Κ. Λοβεδύ, καὶ εἶπε διὰ παραδόξου φωνῆς:

— Καλὰ τὰ εἶπα, αἶ;

— Λαμπρά, Φακινέτα, ἀπήντησεν ὁ τραπεζίτης φυσικώτατα καὶ οἰονεὶ θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν φιλοτιμίαν τῆς παράφρονος. Ὑπῆρξε παράδειγμα ὀρθοφροσύνης καὶ εὐπρεπείας.

Ἐφάνη γοητευθεῖσα ἐκ τοῦ ἐπαινοῦ τούτου, ἀνεκάγχασε καὶ πάλιν, κ' ἔφυγε συνωθούσα τοὺς πρὸ αὐτῆς.

— Σὰς γνωρίζει, φαίνεται, ἰδιαιτέρως; ἠρώτησε περιέργως ὁ δικαστής τὸν Λοβεδύ.

— Ἐμβαίνει ἐνίοτε εἰς τὸν πύργον, ὁσάκις περνᾷ, καὶ παρήγγειλα νὰ τὴν περιποιηθῇ πάντοτε, τῆς ὁμιλῶ προσηνῶς ὅταν τὴν ἀπαντῶ· αὐτὰ ἤρκεσαν ν' ἀποκτήσω τὴν εὐνοίαν τῆς.

— Γνωρίζετε τίποτε περὶ τοῦ βίου τῆς;

— Ὅ, τι γνωρίζουν ὅλοι. Λέγουσιν ὅτι τὸ παιδίον τοῦ ὁποίου ἡ ἀπώλεια ἐτάραξε τὸ λογικόν τῆς τὸ ἐκλείψαν ἀτσίγγανοι.

— Κ' ἐγώ, εἶπεν ὁ δήμαρχος, ἤκουσα, ὅτι ἐχάθη εἰς τὴν πυρκαϊάν ἐνὸς ἀγροκηπίου εἰς τὸ Σαρτοβίλ, πρὸ δέκα περίπου ἐτῶν.

— Τότε λοιπὸν εἶνε πολλαὶ ἐκδόσεις, ἀπήντησεν ὁ Λοβεδύ, καὶ δύσκολον εἶνε νὰ διακρίνη τις τὴν ἀληθῆ. . . Ἀλλὰ, μὲ συγχωρεῖτε, κύριε δικαστά, προσέθηκε· μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς ἀνακοινώσω τὴν λεπτήν . . . πολὺ λεπτήν ὑπόθεσιν διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθα;

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε.

— Πρέπει νὰ ἀποσυρθῶ; ἠρώτησεν ὁ δήμαρχος.

— Τοῦναντίον, ἔσπευσεν ὑπολαβὼν ὁ τραπεζίτης· θὰ ἦμ' εὐτυχὲς μάλιστα νὰ ἔχω τὴν γνώμην σας ἐπὶ τῆς ἱκανῶς δυσκόλου περιπτώσεως, ἥτις παρυσιάζεται.

Ὁ δήμαρχος προσέκλινε.

— Δὲν πρόκειται λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ δικαστής, περὶ τῶν πυρκαϊῶν, διὰ τὰς ὁποίας γίνονται ἀνάκρισις;

— Ὅχι ἐντελῶς, ἀλλὰ περὶ γεγονότος συναφοῦς πρὸς τὴν πυρκαϊάν τῆς οἰκίας τῆς γυναικαδέλφης μου. Ἦκούσατε βεβαίως, κύριοι, περὶ τοῦ δυστυχήματος τὸ ὁποῖον συνέβη τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς οἰκίας αὐτῆς;

— Ἀληθῶς, εἶπεν ὁ δικαστής. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀτυχήματος, τὸ πολὺ πολὺ περὶ ἀφροσύνης, οὐχὶ δὲ περὶ ἐγκλήματος, ἡ δικαιοσύνη δὲν ἔχει ν' ἀναμιχθῇ.

— Εἶνε ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου θ' ἀποφασίσῃ ἡ ὑμετέρα εὐθυκρισία.

Κ' ἐξέθηκε τότε ὁ Λοβεδύ, πῶς ποσὸν πεντακοσίων χιλιάδων φράγκων, πληρωθὲν παρ' αὐτοῦ, εἶχε γεῖναι ἀφαντὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συγγάμβρου του, καὶ πῶς, μετὰ τὴν γενομένην ἐσχάτως ἀποκάλυψιν ὑπὸ τοῦ Νοέλ Λετελιέ, ὅτι ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Δυχαμέλ ὑπῆρχε μυστικὸν κιβώτιον, πεποιθήσις ἐσχηματίσθη ὅτι τὸ κιβώτιον αὐτὸ περιεῖχε τὸ ἐν λόγῳ ποσόν. Διηγῆθη κατόπιν, πῶς ὁ Νοέλ καὶ οἱ σύντροφοί του λαβόντες γνώσιν τοῦ πράγματος, μετέβησαν μυστικὰ τὴν νύκτα, παρὰ τὰς διαταγὰς τοῦ συμβολαιογράφου Περρέν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καὶ ἠθέλησαν νὰ ἐξαγάγῃσι τὸ κιβώτιον καὶ νὰ βιάσῃσι τὸ κλεῖθρόν του, ὅθεν καὶ προῆλθε τὸ φοβερὸν δυστύχημα.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων, τί ὑπῆρχεν ἐντὸς τοῦ

κιβωτίου; ἠρώτησαν σχεδὸν συγχρόνως ὁ ἀνακριτής καὶ ὁ δήμαρχος.

— Τίποτε... ὡς αὐτοὶ τοῦλάχιστον ἰσχυρίζονται. Ἐν τούτοις ἐγὼ παρέδωκα—τὸ βεβαιῶ καὶ πάλιν— εἰς τὸν Δυχαμέλ πέντε δεσμίδας χαρτονομισμάτων, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν ὄγκον ἀρκετόν. "Ὅ,τι μόνον ὁμολογῶν ὅτι ἦσαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, εἶνε ἓν χαρτοφυλάκιον, περιέχον, ὡς λέγουν, μερικά ἀσήμαντα ἔγγραφα,—τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι τὸ ἤνοιξαν.

— Καὶ τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτὸ ποῦ εἶνε;

— Ὁ Νοὲλ καὶ οἱ φίλοι του βεβαιοῦν, ὅτι πρέπει νὰ ἔμεινεν εἰς τὰ ἐρείπια, ὅπου ὅμως ἐγὼ ματαίως τὸ ἀνεζήτησα πρὸ μικροῦ.

— Λοιπὸν, κύριε Λοβεδύ, ἠρώτησεν ὁ δικαστής, τί ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ:

— Ἔρχομαι, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ ἐν ὀνόματι τῶν συγγενῶν μου, νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν παρέμβασιν τῆς δικαιοσύνης πρὸς ἀνάγκησιν τοῦ ἀπολεσθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ.

— Ἀλλ' οὐδὲν ἀποδεικνύει, ὅτι ἰδιοποιήθησαν αὐτοὶ τὰ χρήματα. Εἶδα πρὸ μικροῦ τὸν Κ. Νοὲλ Λετελιέ· μοῦ ἐφάνη νέος ἥσυχος, νοήμων, καλοναθρεμμένος, ἐντελὴς ἀνίκανος κακῆς πράξεως. Μ' ἐπληροφόρησαν μάλιστα ὅτι διεκρίθη πολλάκις διὰ πράξεων ἡρωϊσμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως. Ἐχῶ δὲ λόγους νὰ πιστεύω, ὅτι καὶ οἱ σύντροφοί του εἰν' ἐπίσης ἐντιμοὶ ἄνθρωποι...

— Κ' ἐγὼ τὸ βεβαιῶ, εἶπεν ὁ δήμαρχος. Ὡς πρὸς τὸν Νοὲλ μάλιστα, ὁ Κ. Λοβεδύ ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ ποῖον ἐκδούλευσιν προσέφερε εἰς τὰς κυρίας Δυχαμέλ.

— Δὲν τὸ λησμονῶ, κύριοι καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ νέος αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του, ἐπὶ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι ἀσκεῖ ἀπόλυτον ἐπιρροήν, εἶνε λίαν ἀξιοίτιμοι. Δι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἐπεσκέφθην σήμερον τὸ πρωῒ, καὶ φοβούμενος μήπως ἑστερωῦντο χρήματα διὰ νὰ θεραπευθῶσιν ὅπως πρέπει, τοὺς προσέφερα τὸ βαλάντιόν μου. Εἶνε ἀπλοῖ τεχνῖται, ζῶντες ἀπὸ τὴν καθημερινήν των ἐργασίαν, καὶ ὅμως ἀπέριψαν τὰς προτάσεις μου περιφρονητικῶς, λέγοντες ὅτι ἔχουν τὰ μέσα. Ἐγὼ ἀπέχῳ νὰ ἐξαγάγω ἐκ τούτου οἰονδήποτε συμπέρασμα· ἀλλ' ὁ κύριος ἀνακριτής, ὅστις ἔχει πείραν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, δὲν ἀγνοεῖ ὅτι καὶ ὁ ἐντιμώτατος ἄνθρωπος ἡμπορεῖ μίαν στιγμὴν αἵφνης νὰ παρασυρθῇ...

— Τέλος πάντων, κύριε, διέκοψεν ὁ δικαστής, ἀδημονῶν πρὸς τὰς ἀποσιωπήσεις ταύτας, ποῦ καταλήγετε; Ἐπιθυμεῖτε νὰ γείνη ἔρευνα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νοὲλ Λετελιέ;

— Ἐγὼ νὰ τὸ ζητήσω; θεὸς φυλάξῃ!

— Ἄν ἀληθῶς ὁ Νοὲλ καὶ οἱ φίλοι του ἐξήγαγον τοῦ κιβωτίου δεσμίδας χαρτονομισμά-

των, ἢ χαρτοφυλάκιον περιέχον χρεώγραφα, ἢ ἄλλο οἰονδήποτε πράγμα, τί θὰ ἐγένιναν αὐτὰ τὰ πράγματα; Οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἦσαν βαρέως πληγωμένοι, καὶ δὲν ἠδύναντο ἐπομένως...

— Αὐτὸ διηγοῦνται καὶ αὐτοὶ· ἀλλ' ἂν προβῇ τις εἰς ὑποθέσεις μᾶλλον ἢ ἥττον τολμηράς. Δὲν εἶνε δυνατόν, παραδείγματος χάριν, εἰς τῶν πτωχῶν αὐτῶν καὶ ἐνδεῶν ἀνθρώπων νὰ ἐσκανδαλισθῇ ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ ποσοῦ, καὶ νὰ ἔκρυψεν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἄλλων τὸ κοινὸν εὔρημα ἐντὸς τῶν ἐρειπίων ἢ τοῦ μεγάλου κήπου τοῦ κτήματος; Δὲν λέγω,.... εἶνε βεβαίως ἐπιτόλαιαι αἱ ὑποθέσεις αὐταί, ἀλλ' ἡ δικαστικὴ ἀνάκρισις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ ὑπόθεσιν τινα παράλογον, πρὶν τὴν ἐξελέγξῃ.

Ὁ ἀνακριτής ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμάς.

— Ἀς ὁμιλήσωμεν καθάρᾳ, κύριε, εἶπεν ἀποτόμως. Καταθέτετε μήνυσιν κατὰ τοῦ Νοὲλ Λετελιέ καὶ τῶν συντρόφων του ἐπὶ κλοπῇ πεντακοσίων χιλιάδων φράγκων ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ συγγάμβρου σας;

— Ὁ θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! Σᾶς τὸ λέγω καὶ πάλιν, θεωρῶ τὸν Νοὲλ καὶ τοὺς φίλους του ὡς ἐντιμωτάτους ἀνθρώπους. Ἀλλ' ὀφείλω εἰς τὰς συγγενεῖς μου νὰ μὴ παραμελήσω τίποτε δυνάμενον ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὰς σπουδαιότατον μέρος τῆς περιουσίας των. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑποβάλλω εἰς τὴν δικαιοσύνην ἀπλήν μόνον δῆλωσιν, ὅπως ἡ δικαιοσύνη μᾶς βοηθήσῃ εἰς ἐπίτευξιν τοῦ ἀποτελέσματος ἐκείνου. Τόσον μόνον. Δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲ δύναμαι νὰ προβῶ περαιτέρω.

Καὶ ἠγέρθη, ὡς ἴν' ἀποσυρθῇ.

— Δέχομαι λοιπὸν τὴν δῆλωσίν σας, ἀπήντησεν ὁ ἀνακριτής. Θὰ σκεφθῶμεν.. Θὰ ἐρευνήσωμεν, καὶ ἂν πρᾶσθῃ ἀνάγκη θὰ ἀνακριθῶσι τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ὑποπτεύετε... Δὲν ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ μὲ εἰπῆτε; ἠρώτησεν, ἐγειρόμενος ἐπίσης.

— Τίποτε. Ἐλπίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ κύριος δήμαρχος θὰ μοῦ παράσχητε τὴν συνδρομὴν τῆς πείρας καὶ τοῦ ζήλου σας εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Σᾶς παρακαλῶ μόνον, κύριοι, νὰ ἐνθυμηθῆτε, ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐστηροῦ τινος μέτρου κατ' οὐδενός.

Ἐχαιρέτισε δὲ φυσικώτατα καὶ ἐξῆλθεν.

Ὁ δικαστής ἐκάθισε πάλιν σκεπτικώτατος.

— Αὐτὸς ὁ Κ. Λοβεδύ εἶνε ἀληθινὸς ὄφis, εἶπεν ἀγανακτῶν ὁ δήμαρχος. Εἶδατε μὲ πόσῃ κατὰχθόνειον ὑποκρισίαν κατήγειλεν ἐπὶ κλοπῇ τὸν Νοὲλ Λετελιέ,.... διότι κατ' οὐσίαν ἡ δῆλωσίς του εἶνε καθαρὰ καταγγελία.

Ὁ δικαστής ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Δύσκολος ὑπόθεσις, ὑπέλαβε. Πολὺ λυποῦμαι ὅτι οἱ τεχνῖται αὐτοὶ ἔκριναν καλὸν νὰ ἐνεργήσουν αὐτοδούλως, ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς καὶ

χωρίς μάρτυρας... 'Αλλ' αὐτὸς ὁ Κ. Λοβεδύ τί ἄνθρωπος εἶνε;

— Μᾶλλον φορολογούμενος τοῦ δήμου μας. Ζῇ μὲ μεγάλην πολυτέλειαν καὶ ἀφίνει χρήματα εἰς τὸν τόπον, ὅπου διάγει τρεῖς μῆνας κατ' ἔτος. Εἶνε τραπεζίτης εἰς Παρισίους, ἀλλὰ τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἀσχολεῖται εἰς χρηματιστικὰς ἐργασίας, εἰς κερδοσκοπίας ὑπόπτους καὶ εἰς τὴν κυβεῖαν μᾶλλον ἢ εἰς τακτικὸν ἐμπόριον. 'Ηκούσθη ὅτι ὁ σύγγαμβρός του ὁ Κ. Δουχαμέλ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤσκει πολλὴν ἐπιρροὴν καὶ ὁ ὁποῖος ἦτον οἰκονόμος καὶ δειλὸς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του ὅσον ὁ Λοβεδύ εἶνε τολμηρός, πολλάκις τὸν ἔσωσεν ἀπὸ δυσχερείας· καὶ μολονότι ὁ χρηματιστὴς ἡγόρασε πρὸ ὀλίγου τὸ κτῆμα Βλινύ, βεβαιουταὶ ὅτι δὲν εἶνε περίφημα αἱ ὑποθέσεις του.

— "Ὡστε μ' ὅλην αὐτοῦ τὴν πραγματικὴν ἢ φαινομένην περιουσίαν, δὲν εἶνε πολὺ ἐντιμὸς ἄνθρωπος; 'Αδιάφορον! 'Ελαβα τὴν καταγγελίαν του καὶ πρέπει νὰ ἐκτελέσω τὸ καθήκον μου. Στείλατε, παρακαλῶ, νὰ φωνάξετε τὸν ἐνωματάρχην. 'Εχω νὰ τοῦ δώσω παραγγελίας.

'Εν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ Κ. Λοβεδύ μετέβη εἰς τὸ πανδοχεῖον, ὅπου εἶχεν ἀφήσει τὴν ἀμαξάν του.

— "Ἀς εἰποῦν τώρα, διελογίζετο, ὅτι δὲν ἐπλήρωσα τοῦ Δουχαμέλ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας φράγκα. Πρὸ τῆς ἐσπέρας ἡ πόλις ὅλη θὰ τὸ γνωρίζῃ. Ὡς πρὸς τὸν Νοέλ αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν διάθεσιν νὰ ζῇ ἐνῷ ἐνομιζέτο νεκρός, δὲν εἶνε πλέον ἐπίφοβος. Ὀλίγον ἀκόμη χρειάζεται διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς κλέπτης.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΕΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

« Ἡ βιομηχανία εἶνε ἡ ζωὴ τῶν ἐθνῶν », εἶπε διάσημός τις κοινωνιολόγος τοῦ αἰῶνος. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην δικαίως θὰ ἐθεώρει τὴν ἡμετέραν ἐνδοξὸν πατρίδα, συμφώνως πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ, μὴ ζῶσαν. Βιομηχανικὸν κατὰσθημα ἄξιον τοῦ ὀνόματος καὶ εὐδοκιμοῦν θὰ ἡδύνατο νὰ κριθῇ πρᾶγμα ἐπίσης σπάνιον καὶ περίεργον διὰ τὸν τόπον ἡμῶν ὅσῳ περὶ που καὶ φυτὸν τῶν τροπικῶν ἀναπτυσσόμενον καὶ θάλλον ἐν τῇ κατεψυγμένῃ ζώνῃ. Χώρα ἐξόχως εἰδυλλιακὴ καὶ ἐκ φύσεως καὶ ἐκ παραδόσεως, θὰ ἔλεγε τις βλέπων πόσον ὀκνεῖ νὰ μεταβάλλῃ ὅψιν καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τοῦ συγχρόνου ἐν τῷ λοιπῷ κόσμῳ βίου καὶ τῆς ἐποχῆς τὰς ἀπαιτήσεις, ὅτι ἀρέσκειται εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτῆς τύπον καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ αὐτὸν ὅσον ἔνεστι μακρότερον. Τοῦ οὐρανοῦ τῆς

τὴν παντοτεινὴν ἀνέφελον καθαρότητα δὲν σκιάζουσιν οὔτε σύννεφα οὔτε καμίνων ἐργοστασίων μέλανες ἀτμοί. Τῶν δασῶν καὶ τῶν κοιλάδων τῆς τὴν αἰωνίαν σιγὴν ἀκόμη δὲν ταρασσούν θόρυβοι ἄλλοι παρὰ τὸ σύριγμα τῆς φλογέρας νυσταλέου βοσκοῦ ἢ ὁ κρότος τοῦ πελκεως ἀσθμαίνοντος ὑλοτόμου. Καὶ εἰς τῶν ἐγκάτων αὐτῆς τὰ παρθένα βάθη δὲν ἐτόλμησεν ἔτι νὰ εἰσχωρήσῃ μεταλλευτικὴς δικέλλης ἢ αἰχμῇ. Ὁ διατρέχων τὰ παράλια ἢ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τόπου τὰ μόνα ἔχνη ἐγγωρίου βιομηχανίας ἄτινα θὰ ἡδύναντο νὰ ἀπαντήσῃ εἶνε πενιχρά τινα καὶ ἐλεεινὰ ἐλαιοτριβεῖα ἢ ἀποχωρισμένοι τινὲς ἀνεμόμυλοι μὲ καθηλωμένα καὶ ἀκίνητοῦντα τὰ ἱστία. Καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, μόνῃ ἢ Τρίπολιν παρέχει τὸ θέαμα πόλεως ἐργαζομένης· καὶ πάλιν τῶν ἀπειροπληθῶν αὐτῆς σιδηρουργείων πλειότερος βεβαίως εἶνε ὁ ἀφόρητος θόρυβος ἢ ἡ ἐργασία. Αἱ Πάτραι μᾶλλον ἐμπορικὴ ἢ βιομηχανικὴ πόλις θὰ ἡδύναντο νὰ θεωρηθῶσι. Τοῦ δὲ Πειραιῶς τὰ μεγάλα βιομηχανικὰ κατὰσθηματά, ἐπ' οἰωνοῖς αἰσίοις καὶ κεφαλαιοῖς ὑπερόγκοις ἐπιχειρήσαντα τὴν αὐτῶν ἱδρυσιν, νεκρά ἤδη καὶ ἄεργα τὰ πλεῖστα μόλις ὑφίστανται τῆς ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐνσκηψάσης οικονομικῆς κρίσεως τὴν δυσμένειαν. Ἀπομένει ἐπομένως κυρίως ἄξιον λόγου βιομηχανικὸν ἅμα ἐξίσου καὶ ἐμπορικὸν κέντρον ἡ Σύρος μὲ τὰ ναυπηγεῖα καὶ τοὺς ἀτμομύλους καὶ τὰ μηχανουργεῖα τῆς. Μετὰ ταύτην δ' ἔρχεται τὸ Λαύριον. τμημα νομίζεις ἀμερικανικῆς τινος ἀκτῆς μετενεχθὲν καὶ προσκολληθὲν παραδόξως εἰς τῆς ποιητικῆς Ἀττικῆς μας τὴν ἄκρην, μὲ τῶν ἐν διαρκεῖ κινήσει λεβήτων του τὸν πάταγον καὶ τῶν ὑψηλῶν καπνοδόχων του τὰς ὀξείας κορυφὰς καὶ τὸν ποικίλον καὶ πολὺγλωσσον αὐτοῦ ἐργατικὸν πληθυσμόν.

Τὴν Κέρκυραν δὲν φαντάζεται τις βεβαίως ἄλλως ἢ ὡς ὠραίαν νῆσον καὶ εὐάρεστον διαμονήν. Ἀλλ' ὅμως ἐν τούτοις ἐκτὸς τῶν ἀνθρώπων αὐτῆς ἐξοχῶν, τῶν ἱστορικῶν μνημείων ἢ τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἱδρυμάτων, ἔχει καὶ τὰ βιομηχανικὰ κατὰσθηματά τῆς, τὰ καλῶς κατηρτισμένα καὶ ἐπιτυχῶς ἐργαζόμενα. Ἡ γνώμη ἁγγλοῦ τινὸς διοικητοῦ αὐτῆς, ἣν ἀνεγράψαμεν ἐν μιᾷ τῶν προηγουμένων ἡμῶν μελετῶν, χαρακτηρίζει κάλλιστα τὴν νῆσον ταύτην, ἥς πολλὴ εἶνε ἡ ἀξία καὶ εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς ὁποίας ἐπίτηδες ἐπεμείναμεν. Ἀκριβῶς, ὡς ἔλεγεν ἐκεῖνος, ὑπὸ διοίκησιν ἰσχυράν, φιλελεύθερον καὶ νοήμονα δὲν θὰ ἐβράδυνεν ἀνκμφόβως νὰ καταστῇ μέγας μὲν καὶ πάγκαλος κτῆπος ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν, σπουδαιότατος δὲ